

Raadscommissievoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	6
Onderwerp:	Lokale uitvoering Participatiewet
Datum:	13 mei 2014
Portefeuillehouder:	R.J.W. van Leeuwen
Decosnummer:	192
Informant:	Ton Schrijver E.t.schrijver@dalfsen.nl T. (0529) 488331

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsplan met de daarin opgenomen financiële paragraaf.
2. In te stemmen met de voorgestelde uitvoeringsstructuur waarbij het werkgeverschap een gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt.
3. In de dekking van het geraamde exploitatietekort te voorzien door toevoeging van structureel extra gemeentelijke middelen. Voor 2016 zijn deze begroot op € 68.000 en 2017 op € 198.500,-.

Inleiding:

In mei 2012 heeft uw Raad zijn voorkeur uitgesproken voor een lokale uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) c.q. Wet werken naar vermogen (Participatiewet), boven het blijven participeren in de Gemeenschappelijke Regeling WEZO.

Met de uittreding wordt een lokaal uitvoeringsmodel vorm gegeven waarin uitvoeringstaken gericht op de arbeidsmarktparticipatie van Wwb-ers, Wsw-ers en jongeren met een arbeidsbeperking worden opgenomen.

In de contouren nota decentralisaties sociaal domein “meedoen en verbinden” is aangegeven dat:

- de huidige Wsw-medewerkers die in het beheer van openbare ruimte werkzaam zijn, volledig worden aangestuurd door de gemeente.
- met werkgevers afspraken worden gemaakt over plaatsing van (langdurig) werklozen en arbeidsgehandicapten
- er sprake van integrale benadering van re-integratie en dagbesteding in de diagnose fase.

Voor het zelf uitvoeren van de Wsw en de uitvoering van de Participatiewet is een haalbaarheidsplan opgesteld.

Hierbij wordt uitgegaan van een integrale regievoering op de Participatiewet door de afdeling Sociale Zaken, waarbij er sprake is van een ontschotting van de taken en middelen.

Uit het financieel overzicht blijkt dat er geen sluitend meerjarenperspectief is.

Argumenten:

1.1 Uitvoering in eigen beheer is mogelijk.

Het haalbaarheidsonderzoek is gericht op het realiseren van een gemeentelijke uitvoeringsstructuur voor het zelf uitvoeren van de Wsw en de Participatiewet. Hiervoor wordt een gemeentelijke stichting opgericht waarbij de Sw-geïndiceerden en andere mensen met een arbeidsbeperking waarvoor de gemeente een verantwoordelijkheid heeft in dienst kunnen treden.

Samengevat heeft het college besloten:

- de realisatie en organisatie van beschut uit te laten voeren door externe partijen. Op termijn kan de arbeidsmatige dagbesteding worden samengevoegd met de beschutte werkplek Wsw. De gemeente heeft een inkooprelatie met de externe partijen.
- de realisatie en organisatie van groen uit te laten voeren door afdeling Onderhoud en Beheer van de gemeente.
- detachering, begeleid werken en de regie taken te laten uitvoeren door de afdeling Sociale Zaken van de gemeente.
- het werkgeverschap van de mensen met een arbeidsbeperking onder te brengen bij een daarvoor door de gemeente op te richten stichting.
- tijdelijke contracten van Sw-medewerkers niet te verlengen. Het betreft 17 personen waarmee een tijdelijk arbeidscontract is afgesloten. Door het niet verlengen van tijdelijke contracten wordt er een forse jaarlijkse besparing (€ 281.000) op de loonkosten gerealiseerd. Wel worden de tijdelijke dienstverbanden tot de maximale duur binnen de wettelijke mogelijkheden (Wet flex en zekerheid) verlengd. In deze periode wordt intensief ingezet op doorplaatsing naar de reguliere arbeidsmarkt met inzet van de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.

2.1 Werkgeverschap wordt ondergebracht bij een gemeentelijke stichting

De Wsw bepaalt dat de arbeidsovereenkomst van Sw-medewerkers moet worden aangegaan met de gemeente. De Sw-medewerkers hebben nu nog een arbeidsovereenkomst met de Gemeenschappelijke Regeling Wezo (GR Wezo). In verband met het uittreden van de gemeente uit de GR Wezo of het opheffen van de GR Wezo moeten de arbeidscontracten worden omgezet naar de gemeente. Onderbrengen van de arbeidscontracten bij een gemeentelijke stichting biedt hierbij de meeste kans op sturing en ontwikkeling. De stichting profileert zich tegenover haar medewerkers als gericht op ontwikkeling en doorstroom.

3.1 aanvullend krediet is noodzakelijk

Uit het financieel overzicht in het haalbaarheidsplan blijkt dat de Rijksbijdrage en inleenvergoedingen niet voldoende zijn om in de exploitatiekosten te voorzien. Een extra gemeentelijke bijdrage is noodzakelijk.

De Rijksbijdrage wordt in 6 jaar tijd structureel met € 3.000 verminderd tot € 23.000,- per arbeidsjaar in 2020. Voor Dalfsen betekent dit dat in 2020, rekening houdend met uitstroom uit de Wsw ruim € 325.000 (108,2 arbeidsjaar x € 3.000) minder wordt ontvangen voor uitvoering van de Wsw.

Door de afbouw van het Rijksbudget ontstaat er een tekort dat niet binnen de exploitatie kan worden opgevangen. Overigens maakt het daarbij niet uit of de uitvoering door de gemeente wordt gedaan of door Wezo/Larcom.

Door structureel extra gemeentelijk budget in te brengen met daarnaast het niet verlengen van de tijdelijke contracten is een sluitende exploitatie mogelijk.

Kanttekeningen

3.1 Niet verlengen tijdelijke dienstverbanden heeft impact.

Niet verlengen betekent ontslag voor deze doelgroep met aansluitend aanspraak op een WW uitkering. Daarna vallen zij terug op de "oude" uitkering, Wajong of WWB.

Deze medewerkers een vast dienstverband aanbieden onder de huidige CAO-Wsw betekent voor de verdere duur van hun dienstverband (tot de pensioengerechtigde leeftijd) een extra financiële last voor de gemeente.

Iedereen die uiteindelijk niet in vaste dienst wordt genomen behoort tot de "nieuwe doelgroep" binnen de Participatiewet. Voor hen gelden dan de rechten en plichten onder de Participatiewet en andere voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Wajongers en mensen die op de Wsw-wachlijst staan komen als eerste in aanmerking voor de invulling van de 125.000 banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De werkloosheidsperiode zal daardoor, naar verwachting, van beperkte duur zijn.

4.1 Rijksbijdrage is geen vast gegeven, maar een aanname.

De in de meerjarenbegroting opgenomen ontvangsten van het Rijk zijn gebaseerd op de nu bekende feiten. Hierbij wordt er van uitgegaan dat het Sw-deel in het budget gebaseerd wordt op de in 2014 gerealiseerde arbeidsjaren. Voor Dalfsen betekent dit 138 arbeidsjaren. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met een natuurlijke uitstroom.

Indien het Rijk een hoger uitstroompercentage hanteert heeft dit een negatief effect op de begroting. Overigens ook bij uitvoering van de Wsw door de huidige uitvoeringsorganisaties betekent dit dat bij een verlaging van dit budget er een extra bijdrage van de gemeente wordt gevraagd.

4.2 Er is nog geen zekerheid over de te betalen uitredesom.

Uw raad heeft in zijn besluit om de Participatiewet lokaal uit te voeren tevens aangegeven dat de eenmalige uitredesom niet meer mag bedragen dan het door bureau Langedijk SWO berekende bedrag (€ 250.000). Het onderzoek naar een uitredesom loopt nog. Naar verwachting is hierover eerst medio dit jaar meer duidelijkheid.

Gelet op de tot nu toe bekende informatie verwachten wij dat uitreden binnen het door de raad aangegeven financiële kader nog steeds mogelijk is.

Alternatieven:

De uitvoering van de Participatiewet bij de huidige Sw-uitvoeringsorganisaties neerleggen.

De gemeente blijft hierbij aandeelhouder van Wezo NV en draagt hiervoor financiële verantwoordelijkheid. Financieel levert dit geen besparing op ten opzichte van een lokale uitvoering van de Participatiewet. Bovendien is de gemeente dan verantwoordelijk voor de verliezen van de NV. De vermindering van de Rijksbijdrage voor de Wsw kan slechts in beperkte mate worden opgevangen binnen de exploitatie van Wezo/Larcom. Ook dan dient de gemeente een keuze te maken om wel of niet de tijdelijke contracten van de Sw-medewerkers te verlengen.

Overigens is een regionale uitvoering in tegenspraak met uw eerder uitgesproken voorkeur voor een lokale uitvoering.

Financiële dekking:

Het Participatiebudget bestaat al uit de onderdelen WWB-Werkdeel, Educatiemiddelen op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en middelen op grond van de Wet Inburgering (WI). Dit budget wordt nu aangevuld met het Wsw-budget en met middelen voor de nieuwe instroom, voorheen de mensen die instroomden in een Wajong-uitkering of Wsw-werkplek. Een lokale uitvoering van de Participatiewet geeft het volgende eindresultaat.

	2015	2016	2017
saldo lokaal uitvoeren	€ -288.432	€ -393.322	€ -549.606

Uit het meerjarenperspectief blijkt dat de verlaagde Rijksbijdrage Wsw, inleenvergoedingen en de tot op heden ingezette gemeentelijke middelen onvoldoende zijn om in een budgettair neutrale uitvoering van de Participatiewet te voorzien.

Zo wordt de Rijksbijdrage voor uitvoering van de Wsw in 6 jaar teruggebracht van € 26.000 per arbeidsjaar nu naar € 23.000 in 2020. Voor Dalfsen betekent dit dat, bij een dalend aantal Sw-ers er in 2020 structureel € 325.000 minder wordt ontvangen voor uitvoering van de Wsw.

Om een budgettaire neutrale uitvoering mogelijk te maken zijn er een aantal opties:

- a. Het verschil tussen de verminderde Rijksbijdrage per arbeidsjaar (€ 23.000,-) en de huidige bijdrage (€ 26.000,-) ten laste van de algemene middelen toevoegen aan het budget voor het sociaal domein.
- b. Het re-integratiebudget en WEB budget fors verminderen.
De gemeente heeft een re-integratieopdracht t.a.v. inwoners met een uitkering van de gemeente. Met dit budget wordt via maatwerk, opleidingen, trainingen etc. geboden om mensen meer kansen te geven op de arbeidsmarkt.
- c. Tijdelijke Sw-arbeidscontracten niet verlengen.
De gemeente ontvangt tot op heden een jaarlijks budget voor het plaatsen van een bepaald aantal sw-geïndiceerden, de taakstelling. Zodra er plaatsingsruimte is vindt plaatsing vanaf de wachtlijst plaats. Deze plaatsing is in principe altijd eerst voor een bepaalde tijd. Per 1 januari 2015 hebben 17 medewerkers nog een tijdelijk dienstverband. Deze medewerkers een vast dienstverband aanbieden onder de huidige CAO-Wsw betekent structureel minder vrij te besteden financiële ruimte van € 281.649,-.

Naast het beëindigen van de tijdelijke contracten is dus tevens extra inzet van gemeentelijke middelen noodzakelijk voor een sluitende exploitatie.

De berekening hiervan is als volgt:

	2015	2016	2017
saldo lokaal uitvoeren	€ 288.432	€ 393.322	€ -549.606
niet verlengen tijdelijke contracten	€ 311.854	€ 325.613	€ 351.032
saldo	€ 23.422	€ -67.709	€ -198.574

Deze extra gemeentelijke bijdrage wordt bij de voorjaarsnota 2014 in de totale integrale afweging meegenomen als extra kosten voor uitvoering van de Participatiewet.

Communicatie:

Er is een eerder door u vastgesteld communicatieplan met betrekking tot de 3 decentralisaties. De communicatie richting de verschillende belanghebbenden vindt volgens dit plan plaats

Vervolg:

Na uw besluit wordt de verdere uitvoering ter hand genomen en kunt u nog dit najaar een voorstel verwachten omtrent de oprichting van een gemeentelijke stichting. Het oprichten van een stichting is een collegebevoegdheid maar uw raad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld uw wensen en bedenkingen hierover kenbaar te maken.

Bijlagen:

1. Haalbaarheidsplan + bijlage.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 mei 2014, nummer 192;

overwegende dat de Raad eerder een voorkeur heeft uitgesproken voor een lokale uitvoering van de Participatiewet;

gezien het haalbaarheidsplan;

b e s l u i t :

Kennis te nemen van het haalbaarheidsplan met de daarin opgenomen financiële paragraaf;

In te stemmen met de voorgestelde uitvoeringsstructuur waarbij het werkgeverschap een gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt;

Ten laste van de algemene middelen structureel extra gemeentelijke middelen toe te voegen aan het gemeentelijk participatiefonds tot maximaal het geraamde tekort welke voor 2016 op € 68.000 is begroot en voor 2017 op € 198.000,-.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 22 september 2014.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater